

రామాయణ, భారత, భాగవతాల్లో
జ్యోతిశ్శాస్త్ర విశేషాలు

(శకునశాస్త్రం, స్వప్నశాస్త్రం, సాముద్రిక శాస్త్రం,
ముహూర్తశాస్త్రం, గ్రహచారం మొ॥)

శ్రీ వేదాధారం

డా॥ రేమెళ్ళ అవధానులు

విషయ సూచిక

అధ్యాయము-1	
జ్యోతిశ్శాస్త్ర సంహితలు - వాటి ప్రాధాన్యత	1
అధ్యాయము-2	
రామాయణంలో నిమిత్తశాస్త్ర, శకునశాస్త్ర విశేషాలు	12
అధ్యాయము-3	
లంకా నగరంలో శకునాలు, అపశకునాలు	38
అధ్యాయము-4	
మహాభారతంలో నిమిత్తశాస్త్ర, శకునశాస్త్ర విశేషాలు	58
అధ్యాయము-5	
భాగవతంలో నిమిత్తశాస్త్ర, శకునశాస్త్ర విశేషాలు	61
అధ్యాయము-6	
రామాయణంలో స్వప్నశాస్త్ర విశేషాలు	65
అధ్యాయము-7	
రామాయణంలో సాముద్రికశాస్త్ర విశేషాలు	80
అధ్యాయము-8	
భాగవతంలో సాముద్రికశాస్త్ర విశేషాలు	92
అధ్యాయము-9	
రామాయణంలో గ్రహచార ప్రభావాలు	96
అధ్యాయము-10	
రామాయణంలో ముహూర్తశాస్త్ర, ప్రవేశ మార్గశాస్త్ర విశేషాలు	109
అధ్యాయము-11	
ఉపసంహారం	124
ఉపయుక్త గ్రంథసూచిక	126

అధ్యాయము-1

జ్యోతిశ్శాస్త్ర సంహితలు - వాటి ప్రాధాన్యత

పరిచయము

సూర్యచంద్రులు సాక్షులుగా ప్రారంభమయిన కాలగణనం మహర్షుల దివ్యదృష్టితో గమనింపబడిన గ్రహ సక్షత్రాదుల గమన విశేషాలు, వివిధ దృష్టి సంయోగాలు, వాటి ప్రభావాలను కలుపుకొని మహా సముద్రం కంటే లోతైన విద్యగా జ్యోతిశ్శాస్త్రం రూపుదిద్దుకుంది.

సిద్ధాంత స్కంధం, జాతక స్కంధం, సంహితాస్కంధాలతో విలసిల్లే ఈ విద్య మూడు స్కంధాలతో ఉన్న మహా వృక్షంగా కూడ భావించ బడసాగింది. భవిష్యత్తును తెలుసుకోవడానికి గ్రహస్థితులు మాత్రమేకాక సంహితా స్కంధానికి చెందిన చాలా పద్ధతులను గుర్తించడం జరిగింది.

జ్యోతిష సంహితలు-వాని విశిష్టత

సంహిత అంటే 'కూర్పు' అని అర్థం. అనేక శాస్త్రాలలో ఉన్న విషయాలను క్రోడీకరించి అందించుటయే దాని లక్ష్యం. అందుచేత అనేక గ్రంథాలలోని అనేక విషయాలను స్పృశించడం జరుగుతుంది. అయితే ఈ క్రోడీకరణ ఏమీ చిన్న విషయం కాదు. నిజానికి, ఒక క్రొత్త గ్రంథాన్ని రచించడం కంటే ప్రాచీన విషయాలను సేకరించి, సంకలనం చేసి, సమన్వయం చేసి, క్రోడీకరించడమే చాల కష్టమైన పని.

సంహితలు అనగానే వేదాలు గుర్తుకు వస్తాయి. ఋగ్వేదం, యజుర్వేదం, సామవేదం, అథర్వణవేదములలో మొదటి భాగాలను సంహితలు అంటారు. వానిలో ఆయా వేదాలకు చెందిన మంత్రాలు ఒక పద్ధతిలో క్రోడీకరించబడి ఉంటాయి. అయితే, సంహితాపదం వేదాలకే పరిమితం కాదు. వైద్యానికి చెందిన గ్రంథాలలో కూడా ఈ పేరు కనిపిస్తుంది. ఉదాహరణకు, చరక సంహిత, శుశ్రుత సంహిత మొదలయినవి.

జ్యోతిష పరిభాషలో సంహిత అంటే జ్యోతిషానికి చెందిన విజ్ఞాన సర్వస్వంగా తీసుకోవలసి ఉంది. ఇందులో జాతక విభాగంతో బాటు మానవులకు ఉపయోగపడే అనేక శాస్త్రీయ అంశాల వివరణ కూడ చాలా బాగా ఉంది. అందుచేతనే ఈ సంహితను సామాజిక శాస్త్రంగా కూడా తీసుకోవచ్చు. మానవులకు ఉపయోగించే సమాజంలో ఉన్న వివిధ రకాల జ్ఞానాన్ని అందులో పొందు పరచడమే దానికి కారణము.

జరుగబోయే సంఘటనలకు సంబంధించిన జ్ఞానాన్ని సృష్టి అంతటా పరమేశ్వరుడు ప్రతిఫలిస్తూనే ఉంటాడు, ప్రకటిస్తూనే ఉంటాడు. అది గ్రహాల ద్వారా కావచ్చు, సాముద్రికం ద్వారా కావచ్చు, పువ్వుల ద్వారా కావచ్చు, పక్షుల ద్వారా కావచ్చు. జంతువుల ద్వారా కావచ్చు, రంగుల ద్వారా కావచ్చు, వాయుగమనం ద్వారా కావచ్చు. ఆ ప్రకటించిన జ్ఞానాన్ని ఆ సంకేతాలను మనం అర్థం చేసుకొనడానికి సహాయపడేవే జ్యోతిష సంహితలు.

అపూర్వమైన మన ప్రాచీన గ్రంథాలను పరిశీలిస్తే, భవిష్యత్తును తెలుసుకోవడం సాధ్యమని, ఆ తెలుసుకోవడానికి చాలా మార్గాలు ఉన్నాయని బోధపడుతుంది. భవిష్యత్తులో జరగబోయే సంఘటనలను ఎనిమిది విధముల హేతువుల చేత ఫలితాన్ని తెలుసుకోవచ్చు అని నిర్ణయించారు.¹ (పంచాంగాల ప్రామాణికత, పు.11)

భవిష్యత్తును సూచించే హేతువులు

భవిష్యత్తును తెలిపే ఆ ఎనిమిది విధముల పద్ధతులు క్రింద ఇవ్వబడ్డాయి.¹

1. అంతరిక్షము, 2. భౌమము, 3. అంగము, 4. స్వరము
5. వ్యంజనము, 6. లక్షణము, 7. చిన్నము, 8. స్వప్నము

వీనిలో కొన్ని దూరభవిష్యత్తును గుర్తించేవి ఉండగా కొన్ని దగ్గర భవిష్యత్తు గురించి, మరికొన్ని వెంటవెంటనే శుభాశుభములు తెలిపేవి ఉన్నాయి. వాటి వివరాలు ఈ క్రింద ఇవ్వబడ్డాయి.

1. **అంతరిక్షము** :-ఆకాశంలో సంచరించే రవి, గురుడు, శుక్రుడు

అధ్యాయము-2

రామాయణంలో నిమిత్తశాస్త్ర, శకునశాస్త్ర విశేషాలు

వాల్మీకి రామాయణంలో నిమిత్తములు గురించి, శకునములు గురించి, చాలా విషయములు అందించబడ్డాయి. ఈ విషయ వివరణ ఏ ఒక్క కాండకు పరిమితం గాక మొత్తం అన్ని కాండలలోను కనిపిస్తుంది. అదేవిధంగా మహాభారతంలోను, భాగవతంలోను కూడ నిమిత్త, శకున విషయ ప్రస్తావన ప్రతీ ఘట్టంలోను కనిపిస్తుంది. ఈ మూడు గ్రంథాలనుండి కొన్ని ఉదాహరణలు ఈ దిగువ ప్రకరణములలో ఇవ్వబడ్డాయి.

పరశురాముడు వచ్చేముందు కన్పించిన శకునములు

సీతారాముల కళ్యాణం జరిగిన తర్వాత దశరథునితోను, జనకుని తోను చెప్పి విశ్వామిత్రుడు సెలవు తీసుకున్నాడు. తర్వాత దశరథుడు జనకునితో చెప్పి అయోధ్యకు బయలుదేరాడు. జనకుడు అనంతమైన కన్యాధనాన్ని (సారెను) ఇచ్చి కొంతదూరం వెంబడించి తిరిగి తన రాజ భవనానికి చేరుకున్నాడు. దశరథుడు ఋషులను ముందు ఉంచుకొని చతురంగబలాలు కదలిరాగా కొడుకులు, కోడళ్ళతో ప్రయాణం చేస్తుండగా మధ్యలో అనేక భయంకరమైన శకునాలు కనిపిస్తాయి.

పక్షులు ఘోరంగా అరుస్తూ ఉండగా భూమీద తిరిగే జంతువులు ప్రదక్షిణంగా వెళ్ళుచున్నాయి. దశరథుడు వసిష్ఠునితో, 'ఈ శకునములు తనను కలవర పెట్టుచున్నవని, ఈవిధంగా ఎందుకు జరుగుచున్నది' అని ప్రశ్నించగా అప్పుడు వసిష్ఠుడు ఈ విధంగా అంటాడు.

“దశరథమహారాజు మాటలు విని వసిష్ఠమహర్షి మధురమైన వాక్యము పలికెను. దీని ఫలమేదియో చెప్పెదను వినుము.”

అధ్యాయము-3

లంకా నగరంలో శకునాలు, అపశకునాలు

మాల్యవంతునికి కనిపించిన అశుభ సూచనలు

వానర సైన్యముతో శ్రీరాముడు లంకను ముట్టడించాడు. అటు లంకలో రావణుడు విద్యుజ్జిహ్వుడు అను ఇంద్రజాల విద్య తెలిసిన రాక్షసుడి సహాయంతో మాయామయమైన శ్రీరాముని శిరస్సును సీతకు చూపించి సీతను మాటలతో హింసించి ప్రలోభ పెట్టుటకు ప్రయత్నించాడు. ఇంతలో యుద్ధ సన్నాహాలను సమీక్షించుటకు నియోగింపబడిన మంత్రిమండలి రావణుని కొఱకై నిరీక్షించుచున్నదని వార్త తెలిసిన వెంటనే, అతడు రాజసభకు వెళ్ళాడు. అక్కడ ఉన్న ప్రముఖులలో శ్రేష్ఠుడు, మండోదరికి తండ్రి అయిన మాల్యవంతుడు రావణునికి సంధి ఉపదేశిస్తూ అక్కడ కనిపిస్తున్న అశుభ సూచికలను ఈ విధంగా వివరిస్తాడు.

“ఇప్పుడు గొప్ప బలము, దృఢమైన పరాక్రమము గల మనుష్యులు, వానరులు, భల్లూకములు, గోలాంగూలములు వచ్చి గర్జించుచున్నారు.”

“నాకు అనేకవిధములైన ఉత్పాతములు, బహువిధములైన ఘోర విషయములు కనబడుచున్నవి. అందుచే రాక్షసులందరికీ వినాశము రానున్నదని భావించుచున్నాను.”

“వికృతములైన ఆకారములతో పరుషముగా గర్జించుచున్న భయంకరములైన మేఘములు లంకయందు అంతటా వెచ్చని రక్తము వర్షించుచున్నవి.”

“గజాశ్వాదివాహనములు ఏడ్చుచు కన్నీటి బిందువులు కార్చు చున్నవి. ఆ గజాశ్వాదులు దుమ్ము కొట్టుకొని చెడిన వర్ణము గలవై పూర్వము వలె ప్రకాశించుటలేదు.”

“మాంసము తినే క్రూరమృగములు, నక్కలు, గ్రద్దలు చాల

అధ్యాయము-4

మహాభారతంలో నిమిత్తశాస్త్ర, శకునశాస్త్ర విశేషాలు

దుర్యోధనుడు పుట్టినపుడు కనిపించిన అపశకునములు

దుర్యోధనుడు, తన జన్మ సమయంలో వికృతంగా అరుస్తూ పుట్టాడు. దానిని వినిన ప్రజ్ఞాశాలియైన విదురుడు దేశక్షేమానికి ఆ శిశువును వెంటనే అంతమొందించాలని సలహా ఇచ్చాడు. ఈ ఘట్టాన్ని భారతంలో ఇట్లా వర్ణించారు.

“పుట్టిన ఈ శిశువు కులనాశకుడు కాగలడు, ఇతనిని పరలోకములకు పంపించాలి. పుట్టిన వెంటనే ఈ శిశువు నక్క వలే అరిచాడు. దీని వలన వంశము సర్వనాశనమగుట తథ్యము.” అని అన్నాడు.

జాతే దుర్యోధనే క్షత్తా మహామతిరభాషత ।

నీయతాం పరలోకాయ సాధ్వయం కుల పాంసనః ॥

(సభాపర్వ 75-2)

ద్యూతక్రీడ సమయంలో కలిగిన అశుభ సూచనలు

కపటద్యూతంలో పాండవులను శకుని ఓడించిన తర్వాత దుర్యోధనుడు ద్రౌపదిని తన తొడపై కూర్చుండవలసిందిగా బాహుటంగా సంజ్ఞ చేస్తాడు. అది చూసిన భీముడు యుద్ధంలో దుర్యోధనుని తొడలు విరగగొట్టెదనని ప్రతిజ్ఞ చేస్తాడు. ఆ సమయంలో ధృతరాష్ట్రుని ఇంటిలో కనిపించిన ఉత్పాతాలు ఈ విధంగా ఉన్నాయి.

“ధృతరాష్ట్ర మహారాజు యొక్క ఇంటిలో ఉన్న అగ్నిహోత్రాల గది దగ్గరలో ఒక నక్క గట్టిగా అరిచింది. ఆ శబ్దాన్ని విన్న కొన్ని గాడిదలు ఓండ్ర పెడుతూ సమాధానం చెప్పాయి. పక్షులు కూడా అన్ని వైపులా భయంకరమైన శబ్దాలను చేశాయి.”

అధ్యాయము-5

భాగవతంలో నిమిత్తశాస్త్ర,
శకునశాస్త్ర విశేషాలు

గోకులంలో ఉత్పాతములను చూచి, బృందావనమునకు వెళ్ళుటకు ఆలోచన

నందుడు మొదలైన గోప వృద్ధులు గోకులంలో అనేక మహోత్పాతాలను గుర్తించారు. వాని వలన సూచించబడే అరిష్టాలు రాకమునుపే గోకులాన్ని వదిలి వేరొక ప్రదేశానికి తరలి వెళ్ళాలని ఆలోచన చేశారు.

“బృహద్వనము నందు మహోత్పాతములను గుర్తించి చేయవలసిన కార్యములను గూర్చి నందుడు మొదలైన గోపవృద్ధులు మంత్రాలోచన చేశారు. ఈ ఉత్పాతముల వలన సూచించబడిన అరిష్టం ఈ గోకులమునకు ప్రాప్తించక మునుపే బాలకులను (బలరామకృష్ణులను) తీసుకొని వేరొక ప్రదేశమునకు అనుచరులందరితో కలిసి తరలి వెళ్ళెదముగాక!”

గోపవృద్ధా మహోత్పాతా ననుభూయ బృహద్వనే ।

నందాదయః సమాగమ్య వ్రజకార్య మమంత్రయన్ ॥

(భాగ. 10-11-21)

యావదౌత్పాతికోఽ రిష్టో వ్రజం నాభి భవేదితః

తావద్బాలానుపాదాయ యాస్యామోఽ న్యత్ర సానుగాః.

(భాగ. 10-11-27)

ఆ విధంగా ఆలోచన చేసిన నందాదులు బృందావనమునకు మకాం మార్చారు. కాని అక్కడకు కూడ రాక్షసుల బాధ తప్పలేదు. అప్పుడు గర్ల మహర్షి చెప్పిన భవిష్యత్తును గూర్చిన వాక్యాలను తలచుకొని ఆశ్చర్య పోయారు.

అధ్యాయము-6

రామాయణంలో స్వప్నశాస్త్ర విశేషాలు

ప్రతి వ్యక్తికి కలలు రావడం సహజం. రాత్రిపూట నిద్రలో కలలు రావడం అనేది అందరికీ సాధారణంగా జరిగేదయినా, పగటి కలలు కనే వారి సంఖ్య ఏమి తక్కువ కాదు. ఈ కలల బలము, కలల ఫలము శరీర తత్వాన్ని బట్టి, వారు చేసే పనిపాటలను బట్టి, ఆరోజు అలసటను బట్టి, శరీర స్థితిని బట్టి, మనస్సు యొక్క పరిస్థితిని బట్టి ఉంటాయని అందరికీ తెలిసినదే.

అయితే కొన్ని కలలు దైవ ప్రేరణతో సందేశాత్మకంగా ఉన్నట్టు కనిపిస్తూ ఉండగా కొన్ని కలలు భవిష్యత్తు సూచకాలుగా ఉంటాయని అనేక గ్రంథాలలో వివరించబడ్డాయి. మహర్షులు కలలను రకరకాలుగా విభజించి వాటి ఫలితాలను కూడ మనకు నిర్దేశించారు. ఆ విభజన ప్రకారము కొన్ని భూ సంబంధమైనవి, కొన్ని జలసంబంధమైనవి, అగ్ని సంబంధమైనవి, వాయు సంబంధమైనవి, మనుష్య సంబంధమైనవి, జంతు సంబంధమైనవి, పక్షి సంబంధమైనవి, ఆహార సంబంధమైనవి, రోగ సంబంధమైనవి, మృత్యు సంబంధమైనవి, శుభములకు సంబంధమైనవి మొదలైనవి. ఆ కలలో కనిపించిన వస్తువులను బట్టి, దిక్కులను బట్టి, సంభాషణా విధానాన్ని బట్టి జరగబోవు సంఘటనలు వాటి ఫలితాలు ఉంటాయి. ఈ విధమైన లక్షణాలు గల స్వప్న శాస్త్రము జ్యోతిష సంహితలో అంతర్భాగంగా ప్రాచీన కాలంలోనే గుర్తించబడింది.³

శాస్త్రంలో చెప్పబడినట్టుగానే కలల ఫలితాలు కనిపించాయనడానికి రామాయణం నుండి కొన్ని నిదర్శనములు, ఆధునిక పరిశోధనా గ్రంథములనుండి కొన్ని నిదర్శనములు ఈ దిగువ ప్రకరణములలో అందించబడ్డాయి.

అధ్యాయము-7

రామాయణంలో సాముద్రికశాస్త్ర విశేషాలు

ప్రతివారికిని అరచేతియందు ఏవో కొన్ని రేఖలు ఉంటాయి. అట్టి రేఖలు నిరర్థకమైనవి కావు. మానవులు తమ భవిష్యత్తును తెలుసుకొనుటకు భగవంతునిచే ఈ రేఖలు ఏర్పరచబడినవని దివ్యజ్ఞాన సంపన్నులయిన మన మహర్షులు తెలిపారు. అరచేతి యందు పాదములయందు రేఖలు ఎక్కడ ఉన్నచో ఏ ఫలితములను కలుగజేయునో తెలియజేయునదే సాముద్రిక శాస్త్రము.

ముద్రలతో అనగా రేఖలతో “సహా” అనగా కూడుకొనినది కావున దీనికి సాముద్రిక శాస్త్రమని పేరు వచ్చినట్టు కొందరు చెబుతారు. ఈ శాస్త్రము సముద్రమువలె అతి విస్తారమైనది కావున సాముద్రిక శాస్త్రమని పేరు వచ్చినట్టు కొందరు అంటారు. ఈ శాస్త్రమును మొదట “సముద్రుడు” చెప్పి ఉండుటచే (అనగా ఈ శాస్త్రకారుని పేరు సముద్రుడు అగుటచే) సాముద్రిక శాస్త్రమని పేరు వచ్చినట్టు మరికొందరు అంటారు.⁵

సాముద్రిక శాస్త్రము గురించి మొదట సముద్రుడు చెప్పినను, తరువాత నారదుడు, గర్భుడు, విష్ణుభక్తుడగు ప్రహ్లాదుడు, వరాహ మిహిరాచార్యుడు, భక్త ముకుందుడు మొదలగు వారెందరో ఈ శాస్త్రమును గురించి విపులముగ చెప్పారు. ఒకప్పుడు పార్వతీ దేవి లోకోపకారార్థమై సాముద్రిక శాస్త్ర రహస్యములను తెలుపమని ఈశ్వరుని కోరగా, ఈశ్వరుడు పార్వతీ దేవికి ఈ శాస్త్ర రహస్యములను తెలియజేసెను. అదియే “హరగౌరీ సాముద్రికము” అను పేరుతో ప్రసిద్ధిలో ఉన్నది. ఈ శాస్త్రములోని విషయములు అనేక గ్రంథముల ద్వారా ప్రపంచ ప్రసిద్ధిని పొందాయి.

ఈ విధముగా శాస్త్రకారులచే వర్ణింపబడిన సాముద్రిక శాస్త్రము జ్యోతిష సంహితలో అంతర్భాగముగా అతి ప్రాచీన కాలంలోనే గుర్తించ బడినది. శాస్త్రంలో చెప్పిన విధంగానే ఫలితములు కనపడినట్టుగా మన

అధ్యాయము-8

భాగవతంలో సాముద్రికశాస్త్ర విశేషాలు

బృందావనంలో శ్రీకృష్ణుని పాద సాముద్రికము

కాళీయ మర్దనం జరిగిన రోజున ఉదయం బలరాముడు ఇంటివద్దనే ఉంటాడు. శ్రీకృష్ణుడు మిగిలిన గోప బాలకులతో కలిసి ఆవులను తోలుకొని వాటిని మేపడానికి వన భూములకు వెళ్ళాడు. కొంతసేపటికి ఆ గోకులంలో భయంకరమైన ఉత్పాత సూచనలు కనిపిస్తాయి. వాటిని గమనించిన నందుడు మొదలైనవారు శ్రీకృష్ణుని కొఱకు వెదకడం ప్రారంభించారు. అతడు అరణ్యంలో ఎక్కడకు వెళ్ళి ఉంటాడు అని తెలుసుకోవడానికి నేల మీద శ్రీకృష్ణుని పాద ముద్రలను ఆధారంగా చేసికొన్నారు. భాగవతంలో ఆ ఘట్ట వర్ణన ఈ విధంగా ఉంది.

శ్రీకృష్ణుని పాదముద్రల సహాయంతో నందాదులు అతనిని అన్వేషించుట

“బృందావనవాసులు తమకు అత్యంత ప్రియుడైన శ్రీకృష్ణుని కొఱకు వెదకసాగారు. అది వారికి పెద్ద కష్టము కాలేదు. దానికి కారణం - మార్గంలో భగవంతుని (శ్రీకృష్ణుని) పాదముద్రలు కన్పించాయి. అందుచేత శ్రీకృష్ణుడు వెళ్ళిన మార్గాన్ని సులభంగా పోల్చుకోగలిగారు. ఈ విధంగా వారంతా యమునాతీరానికి చేరుకున్నారు.”

“దారిలో ఆవులు, మిగిలిన గోపబాలుర పాదముద్రల మధ్య అక్కడక్కడ భగవంతుని పాదముద్రలు కూడ కనపడ్డాయి. వానిలో పద్మము, అంకుశము, వజ్రము, ధ్వజము మొదలైన అతి పవిత్రమైన చిహ్నాలు స్పష్టంగా కనిపించాయి. వాటిని చూసుకుంటూ త్వరత్వరగా యమునానదీ తీరానికి చేరుకున్నారు.”

అధ్యాయము-9

రామాయణంలో గ్రహచార ప్రభావాలు

గ్రహచార ప్రభావములు

వరాహమిహిరుడు తన బృహత్సంహితలో ఆదిత్యాదిగ్రహాలు ఏ రాశుల్లో ఏ నక్షత్రాలలో ప్రయాణిస్తే ఏమి ఫలితాలు కలుగుతాయనే విషయం మీద చాలా విజ్ఞానాన్ని ప్రసాదించాడు. దీనికొరకు ఒక్కొక్క గ్రహానికి ఒక్కొక్క అధ్యాయాన్ని కేటాయించాడు. అవి ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

1.	ఆదిత్యచారము	-	3వ అధ్యాయము
2.	చంద్రచారము	-	4వ అధ్యాయము
3.	రాహుచారము	-	5వ అధ్యాయము
4.	భౌమచారము	-	6వ అధ్యాయము
5.	బుధచారము	-	7వ అధ్యాయము
6.	బృహస్పతిచారము	-	8వ అధ్యాయము
7.	శుక్రచారము	-	9వ అధ్యాయము
8.	శనైశ్చరచారము	-	10వ అధ్యాయము
9.	కేతుచారము - తోకచుక్కలు	-	11వ అధ్యాయము
10.	గ్రహయుద్ధాధ్యాయము	-	17వ అధ్యాయము

గ్రహచార ప్రభావ వర్ణన - కొన్ని ఉపమానముల ద్వారా ఉదాహరణలు

గ్రహాల ప్రభావము, గ్రహయుద్ధాల ప్రభావము, మానవాళిపై ఎంత ప్రస్ఫుటంగా ఉంటుందో అనే విషయాన్ని వాల్మీకి మహర్షి తన రామాయణ కావ్యంలో అనేకచోట్ల సోదాహరణ పూర్వకంగా వర్ణిస్తాడు. అందులో కొన్నిటిని ఈ దిగువన వివరించడం జరిగింది.

అధ్యాయము-10

**రామాయణంలో ముహూర్తశాస్త్ర,
ప్రవేశ మార్గశాస్త్ర విశేషాలు**

జ్యోతిష సంహితా గ్రంథాలలో ముహూర్తాలకు చాలా ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం జరిగింది. బృహత్సంహితలోను, కాలామృతంలోను చాలా విశేష వివరణలు కనిపిస్తాయి. ఇందులో ఇచ్చిన విశేషాలు దూరప్రయాణాలు చేసేవారికి, యుద్ధయాత్రలు చేయబోయేవారికే గాక సత్కార్యాలు చేయబోయే ప్రతివారికీ కూడ వర్తిస్తాయని అనిపిస్తుంది.

ముహూర్త నిర్ణయవిధానం

ప్రయాణ ముహూర్తాన్ని జ్యోతిషుడు ఏ విధంగా నిర్ణయించాలి అనే విషయంలో ఈ విధంగా చెప్పబడింది.

“యాత్రయందభిలాషగల వ్యక్తి జ్యోతిషుని శుభలగ్నము గూర్చి అడుగవలెను. అప్పుడు ఆ జ్యోతిషుడు ప్రయాణకర్త యొక్క జాతకమును చక్కగా ఆలోచించి, అతడు దీర్ఘాయుష్మంతుడుగ ఉండేనేని ప్రయాణ లగ్నమును చెప్పవలెను. ఆ ప్రయాణకర్త యొక్క జాతకము తెలియని యెడల, నష్ట జాతకాది విచారము చేసి, అతని ఆయుః ప్రమాణమును తెలిసికొని ప్రయాణమునకు లగ్నమును తెలుపవలెను. పిమ్మట ప్రయాణకర్త జ్యోతిషునిచే చెప్పబడిన తారాచంద్రబలయుక్త లగ్నమునందు నవగ్రహ హోమాదులను చేసి, శుభశకునములగుచుండగా మంగళమాద్య ధ్వనులతో ప్రయాణము ప్రారంభించాలి.”

తల్లగ్నే గ్రహదృష్టి చారు శకునైరన్వైర్నిమిత్తైః శుభైః

తారాచంద్రబలాన్వితోగ్రహమఖంకృత్వాశుభేహ్నిప్రజేత్ ||

చంద్రబలం ఆవశ్యకత

ప్రయాణ ముహూర్తాల విషయంలో చంద్రుని యొక్క స్థితి చాల

అధ్యాయము-11

ఉపసంహారం

నిమిత్త, శకున, స్వప్న, సాముద్రిక శాస్త్రాలలోని, గ్రహచార, ముహూర్త భాగాలలోని అంశాలను ఆధునిక శాస్త్రజ్ఞుల పరిశోధనలతో సమన్వయ సాధన

నిమిత్త, శకున, స్వప్న, సాముద్రిక శాస్త్రాలు, గ్రహచార, ముహూర్త భాగాలు ప్రాచీన కాలంలోనే శాస్త్రీయమైన పద్ధతిలో విశ్లేషించబడి, జ్యోతిష సంహితలలో అంతర్భాగంగా గుర్తించబడ్డాయి.

జ్యోతిషాస్త్రం యొక్క ప్రగతికి మహర్షుల తపస్సు, ఎందరో మహానుభావుల ప్రత్యక్ష పరోక్ష పరిశీలనలు కారణమయ్యాయి. ఇందులో భాగంగా పక్షులు పరిశీలించబడ్డాయి. జంతువులు పరిశోధించబడ్డాయి. వాటి స్వర, వర్ణ, గమన విశేషాలు పరికింపబడ్డాయి. ఇంతెందుకు! చేతనాచేతనమైన ప్రకృతిలోని ప్రతి వస్తువు గ్రహింప బడింది. వీటన్నిటిని/ ఈ విజ్ఞానాన్నంతటిని క్రమబద్ధం చేసి నారదుడు, వరాహమిహిరుడు మొదలైనవారు అనేక గ్రంథాల రూపంలో మనకు అందించారు. ఇదొక అపూర్వమైన ఘట్టము. నిజానికి జ్యోతిషాస్త్రము అనే మహా ప్రవాహం లోకి దిగి, ప్రయాణించడానికి జ్యోతిష సంహితలు ప్రధాన “ఘట్టాలుగా” ఉపకరిస్తాయి. ఇందులో వివరించబడిన శతాధిక విషయాలు శతాబ్దాలుగా పరిశీలించబడుతూనే ఉన్నా, అవి అగాధం గానే ఉంటున్నాయి.

ప్రాచీన భారతీయ శాస్త్రాలన్నింటిలో విశ్వాసం మాత్రమే కాక శాస్త్రీయ పరిశోధనతో కూడిన ఆధునిక దృక్పథం కూడ ఉంది.

కాని, నేటి సమాజంలో వాటిని గూర్చి సరియైన అవగాహన లేదు.

End of Preview.

Rest of the book can be read @

<http://kinige.com/book/Ramayana+Bharata+Bhagavatallo+Jyotissastra+Viseshalu+Revised>

*** * ***